

Іоргачова М.І.
к.е.н, ст.викладач

Коцюрубенко Г.М.
к.е.н, ст.викладач

МІЖНАРОДНІ БАЗИ ДАНИХ У СИСТЕМІ ОЦІНКИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА

Відповідно до змін, що мають місце у політичній площині, відбуваються також зміни сприйняття та оцінювання усіх напрямів розвитку держави, у тому числі і такої важливої складової як освіта. Викладачі вітчизняних вищих навчальних закладів (ВНЗ) опинились у ситуації необхідності корегувати свою діяльність відповідно до методик та вимог, що діють за кордоном, зокрема щодо відповідності показників своєї діяльності різноманітним рейтингам та важливості бути включеними до певних переліків наукових журналів, що входять до відповідних наукових баз даних.

З одного боку, такий підхід має стимулювати українських викладачів розширювати географію своїх публікацій, підіймати рівень наукових розробок та бути конкурентними на науковому просторі. З іншого боку, формування кожної із наукометричних баз даних мало свою мету та переслідувало певні цілі, що й дає змогу у подальшому оцінювати наукову діяльність викладача саме у розрізі певної конкретної бази даних, які не рідко використовуються для здійснення рейтингування як викладача так і ВНЗ, представником якого є науковець.

Так, зокрема, база даних Scopus є основою для дослідження цитування науковців при формуванні рейтингу QS World University Rankings [1]. Натомість, такий відомий рейтинг як Academic Ranking of World Universities (ARWU) – рейтинг, розроблений Інститутом вищої освіти Шанхайського університету, за основу дослідження кількості цитувань використовує показники бази даних Web of Science Core Collection [1].

Коцюрубенко Г. М., Іоргачова М. І Міжнародні бази даних у системі оцінки наукової діяльності викладача/ Г. М. Коцюрубенко, М. І. Іоргачова // Матеріали науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку» – Одеса, ЦСОТ ОНЕУ - 2017.– с.69-70

Якщо дослідити історію розвитку та становлення рейтингів, можливо дійти висновку, що кожен із них формувався або як відповідь на ті завдання, що мала вирішити наука при певних задачах керівництва держави, або з метою ранжування ВНЗ відповідно до однієї ознаки, або сукупності схожих ознак, а саме: Times Higher Education (THES) – рейтинг, розроблений журналом «ТАЙМС», орієнтується на «імідж» ВНЗ серед науковців, роботодавців, студентів; ARWU орієнтовано на дослідження кількості цитувань та рівня наукових розробок, зокрема питомої ваги Нобелівських лауреатів серед випускників та працівників університетів.

Отже, підхід до вибору наукометричної бази даних, а відповідно й системи руйтингування, за яким має бути оцінено роботу українських викладачів, повинен здійснюватись з огляду на ті пріоритети, які ставляться перед вітчизняною науковою спільнотою. Розрізненість підходів та оцінок лише ускладнить ситуацію та не дасть змогу сконцентруватись на досягненні кращих результатів.

Крім того, цілком логічним є те, що вітчизняні науковці за певним виключенням, у переважній своїй більшості не можуть конкурувати з колегами з-за кордону, що унеможлиблює об'єктивність оцінювання наукової роботи викладача саме в розрізі динаміки та прогресу вітчизняної науки. Не менш важливою, при оцінюванні наукової діяльності вітчизняних викладачів у порівнянні з іноземними колегами, є відмінності щодо структури учбового процесу, обов'язків та кількості навчального навантаження, що має виконувати викладач.

Все перераховане вище визначає важливість чіткого визначення критеріїв оцінювання наукової діяльності та їх узгодженості з вітчизняними реаліями функціонування вищої школи

Список джерел

1. Рейтинговое агентство RUR [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gtmarket.ru/>